

VIII

«НЕ НАДІЙСЯ НІЧОГО»

Як ти могла сказати се так рівно,
Спокійно, твердо? Як не задрижав
Твій голос в горлі, серце в твоїй груді
Биттям тривожним не зглушило ті
Слова страшні: «Не *наді*йся нічого!»
Не надійся нічого! Чи ти знаєш,
Що ті слова – найтяжча провина,
Убійство серця, духу і думок
Живих і ненароджених? Чи в тебе
При тих словах не ворухнулась совість?
Не надійся нічого! Земле-мамо!
Ти, світе ясний? Темного нічна!
Зірки і люди! Чим ви всі тепер?
Чим я тепер? О, чом не пил бездушний?
Чом не той камінь, не вода, не лід?
Тоді б не чув я пекла в своїй груді,
І в мізку моїм не вертів би нор
Черв'як неситий, кров моя кипуча
В гарячці лютій не дзвонила б вічно
Тих слів страшних: «Не *наді*йся нічого!»
Та ні, не вірю! Злуда, злуда все!
Живущої води в напій мені
Ти долила, а жартом лиш сказала,
Що се отрута. Бо за що ж би ти
Могла вбивать у мене душу й тіло?

Ні, ні, не вірю! В хвилину ту, коли
Уста твої мене вбивати мали, –
Лице твоє бліде, тривожні очі,
Вся стать твоя тремтяча, мов мімоза,
Все говорило мені: «Не вір! Не вір!»
Ти добра, щира! О, не ошукаєш
Мойого серця гордості лускою!
Я зрозумів тебе! Ти добра, щира!
Лиш бурі світу, розчаровань муки
Заволокли тебе отим туманом.
І в серці своїм знов я чую силу
Розсіяти туман той, теплотою
Чуття і жаром думки поєднати
Тебе з життям – і в відповідь тобі
Я кличу: «Надійсь і кріпись в борбі!»